Publicat pe (https://bnm.md)



02.05.2017

# Situația financiară a sectorului bancar în trimestrul I 2017

La 31.03.2017, în Republica Moldova funcţionau 11 bănci licenţiate de Banca Naţională a Moldovei (BNM), inclusiv 4 sucursale ale băncilor şi grupurilor financiare străine.

Banca Națională a Moldovei, în conformitate cu angajamentele asumate față de partenerii de dezvoltare, continuă evaluarea acționariatului bancar pentru asigurarea unei structuri transparente a acestuia și va informa publicul despre măsurile aplicate față de acționarii ce încalcă prevederile actelor normative. Banca Națională, având un cadru legislativ și de supraveghere efectiv, va preveni înfiltrarea în sectorul bancar a unor acționari netransparenți, cu o reputație dubioasă și cu o situație financiară instabilă.

Pe parcursul trimestrului I al anului 2017, activele sectorului bancar au continuat să crească, băncile devenind mai rezistente, fiind capitalizate și cu un nivel înalt de lichiditate. Totodată, în sectorul bancar a fost înregistrată diminuarea creditelor neperformante, dar se menține și tendința de diminuare a activității de creditare. Băncile au continuat să-și fortifice cadrul privind guvernanța corporativă și gestiunea riscurilor la care se expun acestea.

## Acțiunile Băncii Naționale a Moldovei privind băncile aflate sub supraveghere intensivă

Urmare a constatării unor indici ce țin de structura netransparentă a acționarilor și angajarea în operațiuni de creditare cu risc sporit, Banca Națională a Moldovei, în conformitate cu prevederile Legii instituțiilor financiare, a instituit la 11.06.2015 procedura de supraveghere specială asupra 3 bănci (BC „MOLDOVA - AGROINDBANK" S.A., BC „Moldindconbank" S.A. și B.C. „VICTORIABANK" S.A., ce dețin în total 64.9 la sută din activele sectorului bancar). În legătură cu modificările în legislație, începând cu 04.10.2016, supravegherea specială a fost substituită cu supravegherea intensivă până la soluționarea problemelor existente în aceste bănci.

BNM, în luna iunie 2015, a prescris băncilor vizate efectuarea unui studiu de diagnostic de către o companie de audit specializată în acest sens. Urmare rezultatelor studiilor de diagnostic, în iunie 2016, Banca Naţională a Moldovei a adoptat decizii privind prescrierea întocmirii Planurilor de acțiuni de remediere BC „MOLDOVA-AGROINDBANK" S.A. și B.C. „VICTORIABANK" S.A., obligând băncile să înlăture toate neajunsurile identificate în aceste studii până la sfârșitul anului 2016. În acest scop, băncile au întreprins un șir de măsuri în vederea îmbunătățirii domeniilor de bază ale activității, și anume: monitorizarea acționarilor și a persoanelor afiliate băncii, guvernanța corporativă, activitatea de creditare, managementul riscurilor, domeniul prevenirii spălării banilor, domeniul IT și altele.

În perioada septembrie 2016 – ianuarie 2017 băncile au raportat lunar la BNM cu privire la realizarea planurilor de acțiuni de remediere. La rândul său, Banca Națională a monitorizat intensiv aceste planuri, periodic notificând băncile asupra unor recomandări emise în scopul îmbunătățiri acestora.

În cadrul controalelor pe teren efectuate în trimestrul I 2017 la BC „MOLDOVA-AGROINDBANK" S.A. și BC

„VICTORIABANK" S.A. a fost verificată îndeplinirea Planurilor de măsuri cu privire la înlăturarea neajunsurilor constatate în cadrul studiilor de diagnostic. Urmare rezultatelor controalelor, Banca Națională, în caz de necesitate, va decide asupra măsuri de supraveghere ce urmează a fi aplicate.

Referitor la constatarea de către Banca Națională a Moldovei a 2 grupuri de acționari ai BC „MOLDOVA-AGROINDBANK" S.A. care au acționat concertat și au achiziționat o cotă substanțială în capitalul social al băncii în mărime de 43.1 la sută, fără a dispune de permisiunea prealabilă scrisă a Băncii Naționale, aceștia urmau să înstrăineze în termen de 3 luni acțiunile achiziționate. Deoarece acțiunile menționate nu au fost înstrăinate în termenele stabilite, acestea au fost anulate și emise altele noi. Astfel, la Bursa de Valori a Moldovei au fost expuse la vânzare până în iunie 2017 două pachete unice de acțiuni. Investitorul potențial urmează să obțină permisiunea BNM pentru cota substanțială în capitalul băncii.

În cadrul supravegherii intensive a BC „VICTORIABANK" S.A., BNM acordă o atenție sporită clasificării activelor și transparenței acționarilor. În acest scop, BNM a inițiat procedura de evaluare a acționarilor ce dețin cote substanțiale în capitalul B.C. „VICTORIABANK" S.A. și, ca urmare, au fost aplicate sancțiuni sub formă de amendă, în sumă totală de 980 mii lei, unor deținători de cote în capitalul social al B.C. „VICTORIABANK" S.A. Totodată, persoanele menționate urmau să lichideze, prin prezentarea documentelor solicitate, încălcarea comisă.

În ceea ce privește BC „Moldindconbank" S.A., începând cu 20.10.2016 regimul de supraveghere intensivă a fost înlocuit cu regimul de intervenție timpurie, ca urmare a concertării unui grup de persoane care a achiziționat și deține o cotă substanțială în capitalul social al băncii, în mărime de 63.89 la sută, fără permisiunea prealabilă scrisă a BNM, încălcând astfel prevederile Legii instituțiilor financiare. Exercițiul unor drepturi ale acestor acționari a fost suspendat și acționarii urmau să înstrăineze în termenul prevăzut de legislație acțiunile aferente cotei substanțiale achiziționate fără permisiunea prealabilă a Băncii Naționale. De asemenea, Banca Națională a suspendat mandatele unor membri ai organelor de conducere ale BC „Moldindconbank" S.A. și a desemnat administratori temporari, ale căror mandate au fost prelungite până la 20.07.2017.

Totodată, prin decizia din 20.10.2016, BNM a dispus băncii efectuarea evaluării activelor, datoriilor și a capitalurilor proprii de către o companie de audit. Raportul final de evaluare a fost prezentat Băncii Naționale și în timpul apropiat urmează a fi actualizat.

În urma controalelor pe teren efectuate la BC „Moldindconbank" S.A., Banca Națională a aplicat sancțiuni față de administratorii băncii sub formă de amendă în sumă totală de 1.7 mil. lei. De asemenea, Banca Națională a obligat BC „Moldindconbank" S.A. să formeze provizioane adiționale pentru o serie de active ale băncii, să consolideze managementul riscului de credit și al lichidității, să asigure menținerea indicatorului suficienței capitalului ponderat la risc mai mare de 20 la sută etc.

E de menționat că după aplicarea regimului de intervenție timpurie, activele lichide ale BC „Moldindconbank" S.A. rămân în continuare la un nivel înalt.

Suplimentar, BNM a prescris efectuarea unui control complex pe teren la BC „Moldindconbank" S.A., care actualmente este în curs de desfășurare.

De asemenea, în viitorul apropiat Banca Națională va selecta o companie care va oferi suport BNM la examinarea tranzacțiilor cu persoanele afiliate efectuate de către aceste bănci.

## Situația financiară a sectorului bancar și conformarea cu reglementările prudențiale

La 31.03.2017 situația din sectorul bancar, reflectată în baza rapoartelor prezentate de către băncile licențiate conform legislației în vigoare, a înregistrat următoarele tendințe:

***Activele și obligațiunile***

Activele totale au constituit 74.0 miliarde lei, majorându-se pe parcursul trimestrului I 2017 cu 1.5 la sută (1.1 miliarde lei).

La 31.03.2017, portofoliul de credite brut a constituit 46.2 la sută din totalul activelor sau 34.2 miliarde lei, micșorându-se pe parcursul trimestrului I 2017 cu 1.6 la sută (573.1 mil. lei). Luând în considerație că creditarea sectorului real este pilonul de bază care asigură o creștere sustenabilă a țării, Banca Națională a solicitat experților, băncilor și persoanelor interesate să înainteze propuneri privind ameliorarea creditării economiei naţionale.

Investițiile în valori mobiliare (certificatele Băncii Naționale și valorile mobiliare de stat) au înregistrat o pondere de 15.2 la sută din totalul activelor, fiind practic la același nivel cu sfârșitul anului 2016. Restul activelor, care constituie 38.6 la sută, sunt menținute de către bănci în conturile deschise la Banca Națională, în alte bănci, în numerar ș.a.

Pe parcursul trimestrului I 2017, ponderea creditelor neperformante (substandard, dubioase și compromise) în totalul creditelor a descrescut față de finele anului 2016, constituind 16.2 la sută la 31.03.2017. Indicatorul menționat variază de la o bancă la alta, valoarea cea mai mare alcătuind 31.3 la sută.

Evoluția care a influențat micșorarea creditelor neperformante a fost înregistrată de către una din băncile aflate sub supraveghere intensivă, în principal, în urma achitării creditelor, inclusiv și din comercializarea gajului.

Banca Națională a Moldovei în calitate de autoritate de supraveghere, a solicitat băncilor revizuirea politicilor și strategiilor în vederea monitorizării și gestionării eficiente a nivelului creditelor neperformante. Ca urmare a examinării politicilor și strategiilor menționate, BNM a recomandat băncilor monitorizarea continuă a calității portofoliului de credite folosind abordările conservative, promovarea unei bune guvernanțe și consolidarea managementului riscului de credit.

În trimestrul I 2017, soldul depozitelor sectorului bancar a continuat să crească, conform rapoartelor prudenţiale la 31.03.2017, acesta s- a majorat cu 1.4 la sută în perioada de referință, constituind 55.6 miliarde lei (depozitele persoanelor fizice au constituit 68.8 la sută din totalul depozitelor, depozitele persoanelor juridice – 31.0 la sută și depozitele băncilor – 0.2 la sută). Cel mai mare impact asupra majorării depozitelor au avut-o depozitele persoanelor fizice care au crescut cu 586.5 mil. lei (1.6 la sută), precum și depozitele persoanelor juridice - cu 264.4 mil. lei (1.6 la sută). Concomitent, soldul depozitelor băncilor a descrescut cu 72.8 mil. lei (42.4 la sută).

***Conformarea la limitele prudențiale***

Referitor la limitele expunerilor mari și expunerilor față de persoanele afiliate, e de menționat că acestea sunt respectate de către toate băncile, cu exceptia unei bănci, care continuă să încalce limita la expunerea maximă de 15 la sută din capitalul normativ total.

Nivelul înalt al indicatorului suficienței capitalului ponderat la risc (media pe sector- 29.7 la sută) a permis băncilor absorbirea pierderilor legate de înrăutățirea calității creditelor. Acesta este în descreștere

nesemnificativă comparativ cu finele anului precedent, fiind respectat de toate băncile (limita pentru fiecare bancă ≥16 la sută), variind între 24.4 la sută și 116.8 la sută.

Capitalul de gradul I a constituit 9.9 miliarde lei și pe parcursul trimestrului I 2017 a înregistrat o creștere de 4.6 la sută (438.3 mil. lei). Creșterea capitalului de gradul I a fost generată în principal de obținerea profitului în valoare de 499.8 mil. lei.

Luând în considerare că capitalul reprezintă sursa principală de acoperire a pierderilor survenite în cazul materializării riscurilor, Banca Națională a solicitat anterior băncilor adoptarea unor politici mai prudente și conservative referitor la distribuirea dividendelor. Totodată, câteva bănci au solicitat permisiunea BNM referitor la distribuirea capitalului. În acest context, Banca Națională a sugerat acestora revizuirea posibilității de distribuire a capitalului în timpul apropiat, ținând cont că băncile vor suporta cheltuieli de tranziție la cadrul BASEL III, care vor conduce la majorarea cerințelor de capital aferente riscurilor la care se expun băncile.

Băncile au menținut indicatorii lichidității la un nivel înalt. Astfel, valoarea indicatorului lichidităţii pe termen lung (principiul I al lichidităţii) a constituit 0.6, fiind practic la același nivel cu cel de la finele anului 2016. Lichiditatea curentă pe sector (principiul II al lichidităţii) s-a majorat cu 1.1 p.p., constituind 50.3 la sută, astfel jumătate din activele sectorului bancar sunt concentrate în active lichide. E de menționat că cea mai mare creștere în structura activelor lichide, pe parcursul trimestrului I 2017, a fost înregistrată la conturile "Nostro" la BNM și la numerar, respectiv cu 6.6 la sută și 19.6 la sută.

***Veniturile și rentabilitatea***

La 31.03.2017, profitul aferent exercițiului financiar a însumat 499.8 mil. lei și comparativ cu perioada similară a anului precedent s-a redus cu 11.8 la sută, în cea mai mare parte, din contul micșorării veniturilor din dobânzi cu 26.2 la sută.

Rentabilitatea activelor şi rentabilitatea capitalului, la 31.03.2017, au constituit 2.6 la sută şi respectiv 15.3 la sută (în creştere cu 0.6 şi 3.3 p.p. respectiv).

## Dezvoltarea cadrului legislativ și armonizarea acestuia cadrului UE

În trimestrul I 2017 a fost supus consultării publice și expertizei compatibilității cu legislația comunitară Proiectul Legii privind activitatea băncilor și a societăților de investiții. Ulterior, legea va fi prezentată Guvernului Republicii Moldova și în trimestrul III 2017 urmează a fi înaintată la Parlament pentru aprobare cu aplicarea începând cu 01.01.2018. Intrarea în vigoare a acestei legi este planificată pentru începutul anului 2018. Atât noua lege bancară, cât și cadrul normativ secundar prin care va avea loc implementarea dispozițiilor legii, va consacra trecerea de la aplicarea standardelor internaționale Basel I la ultimele standarde în domeniul Basel III. Odată cu promovarea și intrarea în vigoare a noului cadru legislativ, vor fi respectate întocmai termenele și condițiile impuse prin Acordul de Asociere RM – UE.

În anul 2017, odată cu încheierea proiectului Twinning aferent consolidării capacității BNM în domeniul reglementării și supravegherii bancare finanțat de UE în contextul prevederilor Directivei 2013/36/EU și Regulamentului 575/2013 (CRD IV), al cărui beneficiar este Banca Națională a Moldovei, va fi încheiată și activitatea de elaborare a cadrului legislativ nou în domeniul financiar-bancar.

Implementarea noilor cerințe și având un cadru prudențial de reglementare și supraveghere modern și eficient va întări rezistența sectorului bancar și va reduce probabilitatea de falimentare a băncilor .

E de menționat că noul cadru de reglementare va menține unele prevederi prudențiale existente și se va axa, în particular, pe fortificarea practicilor guvernanței interne și managementului riscului în bănci. De asemenea, vor fi introduse noi abordări la calcularea suficienței capitalului ponderat la risc (care includ riscul operațional, de piață și alte riscuri) și a indicatorilor lichidității și multe alte elemente noi.

Totodată, cadrul bazat pe standardele Basel III va permite alinierea legislației Republicii Moldova în acest domeniu standardelor internaționale aplicabile, va contribui la atractivitatea investitorilor străini, la dezvoltarea noilor produse și servicii financiare, având mai multe bănci sigure și puternice, care joacă un rol important în economia țării.

În concluzie, noua legislație va fortifica sistemul bancar și va asigura stabilitatea financiară a Republicii Moldova.

Vezi și

Tag-uri
depozite [1]
credite [2]
statistica [3]
capitalul [4]
activele [5]
lichiditatea [6]
soldul creditelor [7]
profitul băncilor [8]
banca [9]

---

**Sursa URL:**
https://bnm.md/ro/content/situatia-financiara-sectorului-bancar-trimestrul-i-2017

**Legături conexe:**

[1] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=depozite [2] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=credite [3] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=statistica [4] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=capitalul [5] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=activele [6] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=lichiditatea [7] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=soldul creditelor [8] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=profitul băncilor [9] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=banca